

به کوشش: آصفه زمانی

ترجمه: ظهیر عباس ریحان

یادبود منشی نول کشور
(سوینئر منشی نول کشور)
همایش منشی نول کشور/۱۲
به کوشش: آصفه زمانی
مترجم: ظهیر عباس ریحان
ناشر: وراقان
نوبت چاپ: اول، بهمن ۱۳۹۵
شمارگان: ۵۰۰
بها: ۸۰۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۳۳۲۲-۱-۰۰
طراح گرافیک: روجا علی نژاد
ناظر چاپ: فاطمه بیگدلی
باب و صحافی: چاپخانه بوستان کتاب
تلفن: ۰۹۱۹۸۶۸۹۴۸۶
varraghan@gmail

سرشناسه: همایش منشی نول کشور و خدمات ادبی ایشان (نخستین: ۱۳۷۷ م. = ۱۳۷۷: لکهنو، هند)
عنوان قراردادی: منشی نول کشور و خدمات ادبی ایشان. فارسی
عنوان و نام پدیدآور: یادبود منشی نول کشور/ به کوشش آصفه زمانی مترجمه فارسی عباس ریحان؛ ویراستار: فاطمه بیگدلی.

مشخصات نشر: تهران، وراقان، ۱۳۹۵. مشخصات ظاهری: ۷۲ ص.

شابک: 978-600-97322-1-0

وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: نمایه.

موضوع: نول کشور، منشی، ۱۸۳۶ - ۱۸۹۵ م. — کنگره‌ها

Navalkishor, Munshi — Congresses موضوع:

موضوع: نشر و ناشران — هند — کنگره‌ها

Publishers and publishing -- India — Congresses موضوع:

شناسه افزوده: زمانی، آصفه، گردآورنده. شناسه افزوده: Zamani, Asifah

شناسه افزوده: عباس ریحان، ظهیر، مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۷۷ ۷۷۵/۴۵۳ Z

رده بندی دیویی: ۵۰۹۵۴/۰۷۰

شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۰۷۴۴۹

فهرست

مقدمه/۹

پیش‌گفتار/۱۳

پیش‌نویس ویرهند برای کنفرانس منشی نول کشور/۱۹

پیام رئیس فرهنگستان اردو/۲۱

سجده خنواد منشی نول کشور/۲۳

پهر لکهنو/۲۷

نکاتی چند درباره شخصیت منشی نول کشور/۳۳

منشی نول کشور در پرتو خدمات علمی، اجتماعی خود/۳۷

منشی نول کشور و ادبیات فارسی/۴۱

چاپخانه نول کشور لکهنو/۴۷

روزنامه اوده/۵۳

تألیفات و نگارشات منشی نول کشور/۵۷

برخی آثار مهم چاپی چاپخانه نول کشور/۵۹

نمایه/۶۷

به نام خدا

از آغاز چاپ نخستین کتاب فارسی چاپ شده در جهان، یعنی «داستان مسیح» (۱۶۳۹ م.)، آثار فراوان و متعددی در کشورهای مختلف جهان به زبان فارسی چاپ و انتشار یافته‌اند. ناشران و چاپخانه‌داران بسیاری در کشورهایمانند فرانسه، ایتالیا، هلند، انگلستان، عثمانی، روسیه، افغانستان، هندوستان و ... طی این سال‌ها مبادرت به انتشار هزاران عنوان کتاب فارسی در گستره جهان کرده‌اند. اما در این میان تا کنون بی‌شک مهمترین پرکارترین ناشر کتاب‌های فارسی زبان در خارج از ایران، منشی نول کشور است که آثار اریک تته، هم از باب کیفیت و هم از باب کمیت، با همه دنیا برابری می‌کند. انتشار بیش از ۲۰۰۰ اثر به زبان فارسی آن هم در دورانی که استبداد و استعمار انگلیسی کمر به ریشه‌کن کردن این زبان در شبه قاره بسته بود، ارزش و بی‌گانه منشی نول کشور را در میان ناشران کشورهای خارجی دوچندان می‌کند و بر راه نیست اگر بگوییم جهان زبان فارسی و به ویژه شبه قاره، مدیون عسکری علاقه منشی نول کشور به زبان فارسی بوده و هست و خواهد بود.

هرچند طی این سال‌ها در کشور هند یادبو، ها، بزرگداشت‌ها، کتاب‌ها و مقاله‌های فراوانی برای منشی نول کشور برگزار شد و به نگارش درآمده است، اما با کمال تأسف در ایران شناخت چندانی نسبت به منشی نول کشور و فعالیت‌های مهم و تأثیرگذار وی وجود ندارد. برگزاری همایش با نام «نقش منشی نول کشور در گسترش زبان و ادبیات فارسی در جهان» تنها گامی برای یادآوری همت والای این مرد بزرگ و کانونی برای توجه بیشتر به آثار و فعالیت‌های ایشان است. امیدوارم که با انتشار مجموعه مقالات و آثار ترجمه شده درباره او، دوره جدیدی برای شناخت بیشتر و عمیق تر ایشان آغاز شود.

مجید غلامی جلیسه

مدیرعامل خانه کتاب

زمستان ۱۳۹۵